

Letnična lista: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta 5—
 Tretji leta 2:50
 Posredno 1—
 Tudi Avstrije: —
 Celo leto 15—
 Posamezne številke
 10 vinarjev.

STRAŽA

Iskrasti ali oznanila
 se nabirajo po 12 v. od
 od Grodne petkovato: v
 vsakih oznanilih v
 — papir.
 „Straža“ izhaja v posrednih
 in petek papirnih.
 Skupaj se ne vrata.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Breška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 12—12. ure dopoldne.

Vladin razglas o sklicanju državnega zbora.

Dunaj, 25. aprila.

Vlada je sklenila, da bo državni zbor sklicala na dne 30. maja. Parlament bi se naj predvsem bavil z vprašanjem glede ljudske prehrane ter z gospodarskimi vprašanji, ki so v zvezi z vojno, končno še zlasti tudi s socialnimi in z državnofinančnimi vprašanji. Predložil se bo ne samo za bližnjo zasedanje, marveč tudi za nadaljnje delovanje državnega zbora določen delovni načrt; med tem časom bo vlada o tem s strankami stopila v stik in razgovor ter bo tudi polagoma začela z odpravo politične cenzure. Vlada je mnenja, da bo našla v parlamentu podporo za svoje stremljenje, da v času največje politične napetosti in največjega napora državnih in ljudskih sil ustvari ne samo najpotrebnejše za sedanjí čas, ampak da položi tudi za bodočnost podlage za složno skupno življenje avstrijskih narodov. Vlada se neomajno drži ciljev, katere si je začrtala, zlasti kar se dostaja državnih potrebščin in državne uprave se tičeče ureditve jezikovnih razmer, kakor tudi kar se dostaja ureditve rabe jezikov in da se vpeljejo v deželah primerne upravne uredbe, v kolikor se bodo izkazale za potrebne. Vlada bo to zadevo v njeni zvezi takoj krepko zasledovala. Glede zadev, ki spadajo v področje državnega zbora, bo vlada stopila v stik s strankami in skupinami državnega zbora glede temeljev za nadaljnjo postopanje in bo o tej zadevi morebiti stavila predloge državnemu zboru.

Kar se tiče zadev, ki se nanašajo na ureditev razmer na Češkem, je bilo z Najvišjim lastnoročnim pismom z dne 26. julija 1913 nameravano, da se bo vlada v svrhu zagotovitve temeljev za to ureditev posluževala državnega zbora in sodelovanja preizkušanih in večjih mož, da bo mogla nato izdati potrebne odredbe. Sedanja vlada, ki smatra slejkoprejtake odredbe za neodložljivo potrebo našega državnega življenja, bo postopala v smislu namenov Najvišjega lastnoročnega pisma. Da se vdejevstvi vsebina Najvišjega lastnoročnega pisma z dne 4. novembra 1916

glede kraljevine Galicije, se bo vlada trudila s polno resnostjo in si bo pri tem samoumevno prizadevala, da doseže zbliznanje obeh, v tej deželi bivajočih narodov.

Naše kulturne zadeve.

Ptuj, 18. aprila 1917.

Vaš članek pod zgorajnim zaglavjem v št. 25 z dne 26. marca 1917 zasluži vso pozornost odločilnih faktorjev ter je izzval splošno priznanje in odobravanje spodnještajerskih rodoljubov brez razlike stanu ali političnega prepričanja. Kako tudi ne! — Kulturne zahteve se morajo sedaj že formulirati, da se po vojski s čim večjo vnemo in s čim večjim povdankom v ospredje spravijo in uveljavijo. Slovenska kri je v vojski na raznih bojiščih v potokih tekla; iz te krvi morajo vskliti vse kulturne pridobitve, ki nam zagotavljajo naš narodni obstoj in naš narodni razvoj v okviru Avstrije. To bodi naš program, naša metoda, naša taktika, od katere se niti za las ne umaknemo.

Med kulturne zahteve spada tudi ustanovitev e. kr. nadsodišča v Ljubljani za vse slovenske pokrajine, ne izvzemši okrožja c. kr. okrožnega sodišča v Mariboru.

Dogodki ob začetku vojne, takratno nedolžno preganjanje slovenskih vojakov posvetnega in duhovskega stanu ter smer judikature v teku vojske so zadeve, o katerih se sedaj govoriti in pisati ne smemo. Prišel bo čas, ko nam bodo usta odmašena in ko se bode pero smelo prosto gibati brez Damoklejevega meča.

Ti dogodki na justičnem polju so razvneli in podžgali naše ljudstvo do take mere, da bodo vse slovenske občine z veseljem prosile za ustanovitev e. kr. nadsodišča v Ljubljani s takim obsegom, ki odgovarja narodnim in jezikovnim težnjam našega vrlaga kmetijskega prebivalstva. Če to zahtevamo, se ne nameravamo štajerske kronovine razcepiti, kakor to želijo češki Nemci glede kraljevine Češke. Takega radikalizma pri nas ni. Mi hočemo biti le od istokr-

vnih rojakov sojeni, kakor to žele Nemci, Čehi, Mažari, Poljaki itd. za svojo osebo. Ko je v letih 1880—1881 začel takratni predsednik graškega nadsodišča v Gradcu, Josip pl. Waser, slovenski jezik iz sodnih dvoran na Kranjskem preganjati ter zatirati slovensko uradovanje, je nastal vihar po celi Sloveniji, kateremu se je moral udati ne le tak tiran, kakor je bil Waser, nego tudi osrednja vlada, ki je morala nolens volens dati Waserju ukor.

Sedaj smo s srčno krvjo na vseh bojiščih ter nezasluženimi preiskovalnimi zapori in krivičnim preganjanjem posvedočili, da znamo trpeti. Po vojski bomo posvedočili, da znamo tirjati in odločno naše v zakonu zajamčene, v naravi utemeljene pravice zahtevati tudi od epigonov proslulega Waserja. Slovenska beseda, izgovorjena iz vladarjevih ust na vladarjevem prestolu ob priliki poklonitve štajerskega deželnega odbora nam bodi ne samo tolažilno, nego tudi bodrilno znamenje, nam bodi naša zvezda vodnica, ki nas bo vodila in spremljala iz teh hudih in težkih časov! In hoc signo vincemus!

Dr. -u.

Dani se!

Šostanj, 13. aprila 17.

Dani se! Pred kratkim sem Vam omenil med drugim, da nas smatrajo v drugače simpatično pisani brošurici za čezmerno alkoholu udane, da sem prijetno presenečen, da Vam lahko poročam o kompetentni nasprotni izjavi. Začetkom meseca decembra 1916 je imel dunajski higijeničar, vladni svetnik dr. Burgerstein predavanje o alkoholu in šoli ter omenil številke v antialkoholičnih društvenih organiziranih ljudij; tu pravi, na Norveškem je 12% združenih abstinentov, v Nemčiji 2%, v Avstriji morda ena desetinka %, in pri tem nadkriljujejo Slovenci Nemce izdatno.

Pred kratkim je izšla brošurica podmaršala pl. Wannisch „Avstrija po vojni“; če se ne motim, je bil dotični general okoli leta 1885 polkovnik našega domačega slavnega pešpolka št. 87, takrat v Gradcu. Brat njegov je bil nemško-liberalen deželni odbornik dr. Wannisch.

Knjžico bi priporočal vsakomur. Citirati bi moral res patriotična, tolerantna izvajanja, interesant-

LISTEK.

Mati.

Spisal Alphonse Daudet.

Ono jutro sem šel na Mont Valerien, da bi obiskal našega prijatelja, slikarja B., poročnika pri gardi. Vrli mladenič je bil ravno na straži; ni se torej smel ganiti z mesta.

Ni mi preostajalo nič drugega, kakor hoditi z njim pred trdnjavskimi vrati gor in dol in govoriti z njim o Parizu, o vojski in o naših oddaljenih svojcih. Nenadoma je utihnil moj poročnik, ki je ostal pod vojaško suktnjo še vedno stari, navdušeni ljubitelj barv, obstal kot prirastel in me prijel za roko.

„O, glej, glej!“ mi je rekel tiho in v njegovih očeh se je posvetilo, kakor v očeh lovskega psa, ko mi je pokazal dve častiljivi postavi, ki sta ravnokar prišli na Mont Valerien.

Resnično nekaj lepega. Mož v dolgem, kakor kostanj rjavem površniku z zelenim ovratnikom iz zameta, majhen, rdečeličen, nizkega čela, okroglih oči, z zakrivljenim nosom, obraz poln gub, slovesen in neumen. Da je bila podoba še bolj popolna, je imel še vrečico, v katero so bile vdlane cvetlice in iz nje je molel vrat steklenice; imel je tudi konservno školjko, večno školjko, katere Pariz ne more videti, da se ne bi spomnil na petmesečno obleganje. — Na ženi je bilo mogoče zapaziti le velikanski klobuk in star površnik, v katerega se je zavila od nog do glave, kakor da bi hotela prikriti svojo revščino.

Ko sta dospela na ravnino, je mož obstal, da bi se oddahnil in si obrisal čelo. Ni ravno gorko tu gori v novemberski megli, a hodila sta hitro . . .

Žena ni obstala, šla je naravnost proti trdnjavskim vratom in naju nekaj časa obotavljajoč se opazovala, kakor bi hotela z nama govoriti, a najbrže se je zbala častnika in zdelo se ji je bolje, iti k straži. Slišal sem, kako je boječe vprašala, ako bi mogla govoriti s svojim sinom, gardistom v šestem polku, tretji bataljon.

„Počakajte!“ je rekel vojak, „ga bom takoj poklical.“

Vsa vesela se je vrnila k svojemu možu, olajšane srea in vsedla sta se ob robu nekega grmovja.

Čakala sta zelo dolgo. Mont Valerien je tako velik, ima toliko dvorišč, vojašnic. In v tem labirintu je treba najti vojaka iz šestega polka, v tem velikanskem zidovju. Poleg tega je ob tem času na utrdbah polno bobnarjev, trobentačev, vojakov, ki prihajajo s svojimi pločevinastimi škatljicami. Tukaj se menjajo straže, tam delijo kruh, nekoliko proč je s krvjo oblit ogleduh, katerega ženejo pred seboj takozvani franktirerji in sujejo s kopiti pušk, kmetje prihajajo, da bi se pritožili pri generalu, vojak prihaja, ves trd od ježe, od konja kaplja pot, od predstraž prinašajo ranjence, ki stokajo kot bolna jagnjeta, mornarji peljejo nov top in kričijo „Hi! hej!“, pastir v rdečih hlačah žene pred seboj čredo v utrdbe, bič v roki; vse to gre, pride, se križa v dvoriščih in poriva med trdnjavskimi vrati, kakor v nizkem vhodu kake gostilne na vzhodu.

„Da bi le ne pozabili mojega ubogega otroka“, so govorile med tem oči uboge matere in vsakih pet minut je vstala, se boječe približala vratom, skrivoma pogledala na dvorišče in se stisnila k zidu; a vendar ni hotela več vprašati, ker se je bala, da se ne bi norčevali iz sina.

Njen mož, še bolj boječ, se ni premaknil tam v svojem kotu in vselej, kadar se je ona težkega srca zopet vsedla, sem zapazil, da jo je zmerjal radi nepotrpežljivosti in ji na dolgo in široko razkladal

o dolžnostih službe in sicer z izrazom nevedneža, ki govori, kakor bi razumel kaj o stvari. Vedno sem že rad prisostvoval tem tihim, zaupnim prizorom, katere bolj uganemo, kakor vidimo, tem otrokom ceste, ki imajo tako privlačno silo in ki odkrijejo z le eno kretnjo vso vsebino življenja; največjo privlačno silo je imela name njihova naivnost in bil sem zelo vesel, kadar sem opazoval v njihovih izrazitih in nedvomljivih kretnjah vse pojave ganljive drame v tej družini.

Videl sem to mater, kako je rekla nekega jutra: „Jezi me, da že tri mesece nisem videla svojega otroka! K njemu pojdem.“

Oče, boječ, nepraktičen, prestrašen pri misli, da bo moral storiti nekaj korakov, da izprosi potrebno dovoljenje, poizkusi najprej, zbiti ji to misel iz glave:

„Kako moreš misliti le kaj takega, moja ljuba? Mont Valerien je tako daleč! Kako boš prišla brez voza tje? Sicer je pa to neumnost! Ženske ne smejo noter.“

„O jaz pridem“, reče mati in ker stori on vse, kar ona hoče, se odpravi mož na pot, na županstvo, h generalnemu štabu, h komisarju, poteč se zaradi strahu, trepetajoč od mraza, vedno išoč pravih durí, po dve uri čakajoč v pisarni, ki končno še ni prava ni bila. Vendar, zvečer se vrne z dovoljenjem guvernerja.

Drugo jutro vstaneta zelo zgodaj, v mrazu, pri luči svetilke. Oče grize suho skorjo kruha, da potolaži lakoto, a mati ni lačna. Rajši bo zajtrkovala tam zunaj s svojim sinom. Da bi napravila ubogedo, vkuhano sadje, steklenico vina in školjko — mu gardistu praznik, vtakneta hitro v žepe čokolatne školjke za osem frankov, ki sta jo spravila za slabe čase. Nato odrineta.

Ko prideta do nasipov, so vrata ravnokar odprli. Pokazati morata list z dovoljenjem. Mati se ze-

na radi tega, ker se pisatelj nikakor ne more ogrevati za nemško „Statssprache.“ Kot zelo aktuelen hočem tu omeniti le odstavek, ki se bavi z našimi željami:

„Dosedaj se je raba slovenskega jezika v štajerskem deželnem zboru odklonila ali vsaj otežkočila. Spodnji Štajer, zlasti pokrajine južno od Drave, so neglede nekaj nemških otokov, kakor Celje in nekaj drugih krajev, popolnoma slovenske. Akoravno zboruje deželni zbor v nemškem mestu Gradec, je omenjeno postopanje za Slovence, koji tvorijo dobro tretjino štajerskega prebivalstva, ravno tako žaljivo, kakor stališče, da zaradi premalo razvitega jezika ne potrebujejo višjih učnih zavodov. S takim pritiskom se pri vrlem narodu povzroča nezadovoljnost in podpira državosovražne panslavistične in velesrbske struje.

Ljubezen do materinega jezika je pri kmetskem ljudstvu globoko vkoreninjena, če tudi iz teh krogov tozadevni pojavi niso tako vidni; akoravno večji del le inteligence z vso enerzijo zahteva narodne svoje pravice, se žalitev in zapostavljanje materinega jezika zelo težko občuti tudi od strani kmetskega ljudstva, torej od večine prebivalstva, in povzroča to globoko naklonjenost.

Ako se tedaj država daje izkoriščati za zapostavljanje narodnega čuta po germanizatoričnih ukrepih s tem, da narodno šolstvo krči ali njega razvoj zabranjuje, potem se ni čuditi, ako se prenese nezadovoljnost tudi do države same.“

Tako piše nemški, a avstrijski general.

Avstrija napram Rusiji nima osvajalnih namenov.

Dunajski poluradni list „Fremdenblatt“ piše z dne 26. aprila z ozirom na mirovno gibanje, ki se je pojavilo v socialdemokratskih vrstah, med drugim tudi sledeče:

V Berlinu so se iz lastnega nagiba sestali avstro-ogrski in nemški socialisti, da po svoje pripravijo tla za konec vojske. Z ozirom na to posvetovanje je nemška socialna demokracija v „Mednarodni korespondenci“ vprašala vlado, ali je pripravljena za uradno izjavo, da se odpove vsem osvovitvam. In v resoluciji, ki se je v Berlinu sklenila s soglašenjem avstro-ogrskih zastopnikov, se poziva vlada, naj se jasno in javno odpove vsaki osvajalni politiki. Izjava o tej točki je pravzaprav nepotrebna, ker je avstro-ogrška vlada v tem oziru že dala zaželjeni odgovor.

Ako pa bi javnost hotela slišati ponovno izjavo, pravi „Fremdenblatt“, se ji lahko reče, da monarhija absolutno nima nobenih napadalnih načrtov napram Rusiji in tudi ne namerava, da bi svoje ozemlje razširila na njen račun. Od socialdemokratske, kakor tudi od vsake druge strani se bo gotovo priznalo, da je avstro-ogrška vlada o tem brez vseh ovinkarij izrekla popolnoma odkrito in prosto besedo. Inozemstvo naj tega stališča avstro-ogrške vlade ne smatra kot znamenje slabosti. Pri tem se namreč

mora izrečno konstatirati, da skuša sovražno časopisje te izjave naše vlade, da bi prekrizalo naše mirovne nagibe, svojemu občinstvu v četverosporazumovih deželah tolmačiti kot dokaz, da že pojenjuje naša odporna sila. Narodi, ki se borijo proti nam, bodo v slučaju, ako verjamejo temu razlaganju, v usodni zmoti. Od naše strani se je vedno naglašalo, da vodimo samo obrambno vojsko in da jo bomo tako dolgo nadaljevali, dokler ne bomo svojega namena dosegli. Naš namen pa je, da si zasiguramo varnost svoje bodoče eksistence.“

Usoda Palestine.

Italijanski list „Idea nazionale“ piše:

Na zborovanju četverosporazumovih ministrov na Savojskem je, kakor se zdi, zmagala misel Italije, da dobijo sveti kraji v Palestini mednarodno posadko, kakor hitro bo zasigurana posest Palestine angleškim četam. Neka druga struja si pa želi, se last in oskrba nad svetimi kraji na mednarodni predlog poveri Belgiji. Da se to vprašanje reši v tem smislu, govori mnogo za to, zlasti ker je tudi sveta stolica ugodno sprejela to rešitev. Na vsak način je pa gotovo, da so se četverosporazumove države o tem zjedinile, da se mora rešiti vprašanje, čegava bo Palestina, na pravičen način mednarodnim potom, ne da bi se pri tem zapostavljali ali porivali v ospredje posamezni posebni interesi, pač pa se morajo varovati in urediti vse pravice, vse predpravice in izročila vseh krščanskih držav. Sveto deželo bodo zasedli na ta način, da se bodo tega udeležili vsi vezniški narodi.

Sv. Oče za trpeče otroke.

Sv. Oče Benedikt XV. je poslal ameriškim škofom in vernikom oklic za podporo trpečim belgijskim otrokom. Oklic je imel velikanski uspeh. Vsi škofje so oklic sv. Očeta, ki je bil naslovljen na kardinala Gibbonsa, zelo prijazno sprejeli in so odredili, da se je pričelo z nabiranjem darov. Kardinal Gibbons je izročil pomožnemu odboru lepo svoto 40.000 dolarjev. Kardinal Farley, novojški nadškof, je osebno poslal 1200 dolarjev. Na tisoče in tisoče papeževih oklicev se je razposlalo po celi državi in uspeh je izredno velik. Zbralo se je tem potom vsega skupaj za uboge belgijske otroke 250.000 dolarjev, t. j. nad 1 milijon K. Da se more podporno delo redno vršiti, se rabi vsak mesec 1 milijon dolarjev. Ameriški katoliki z gotovostjo upajo, da bodo nabrali to svoto, ker se je mnogo darovateljev izjavilo, da bodo vsak mesec prispevali gotovo svoto. Živahno se povsod spominjajo sv. Očeta, ki je dal povod za to velikansko mirovno delo krščanskega usmiljenja. To delo dokazuje, da je in kje je v nasprotju s stališčem zalagateljev municije mogoče tudi mirno nesebično mišljenje in delovanje.

Trobrantanje je kar nenadoma prekinilo to lepo veselje.

„Zbirajo se“, je rekel mladi mož. „Moram takoj iti.“

„Kako? Ali ne boš z nama zajtrkoval?“

„Ne! Ne morem. Določen sem za 24urno stražo, daleč gor na utrdbi.“

Vsi trije so se za trenutek osuplo spogledali.

„Vzemi vsaj škatljico s seboj“, je rekel on z žalostnim glasom, z ganljivim in obenem komičnim izrazom premagane poželjivosti. V zmešnjavi in v vznemirjenju pri ločitvi ni bilo mogoče najti škatljice; bilo je resnično žalostno, videti mrzlično trepetajoče in iščoče roke, slišati zdihujoče glasove, ki so izpraševali:

„Škatljica? Kje je škatljica?“

Niso se sramovali, da jim je povzročila ta mala stiska toliko bolesti. Ko so našli škatljico, so se še enkrat dolgo objeli in sin je odhitel nazaj na utrdbo.

Pomisliti je treba, da so prišli k temu zajtrku dolgo pot, da so si obljubljali praznik, da ni mogla mati spati zaradi tega celo noč in potem naj mi kdo pove, ali je kaj hujšega, kot ta pogled v raj, ki je bil tako nenadoma in neusmiljeno zaprt?

Čakala sta še nekaj časa nepremično na istem mestu, oči vedno uprte na trdnjavska vrata, skozi katera je izginil njun otrok. Končno se je mož stresel, se napol okrenil, parkrat zakašljal, in ko je bil njegov glas dovolj trden, je rekel glasno in veselo:

„Pojdiva, mati!“

Nato je naju pozdravil in podal ženi roko.

Gledal sem za njima do ovinka. Oče je bil ves srdit in je v obupu mahal z roko. Mati je bila mirnejša. Šla je ob njegovi strani, povešene glave, in mrtvih rok. A od časa do časa se mi je zdelo, da vidim, kako krčevito se stresajo njena ozka ramena pod plaščem.

Vladna odredba glede kostanjevega lesa.

Izvanredno velika poraba čreslovine med vojno je dovela do tako obsežnega izkoriščanja gozdov domačega kostanja za dobavo ekstrakta, da je nadaljni obstoj te prekoristne lesne vrste skoraj ogrožen. Da se omeji čezmerno izčrpavanje naših domačih gozdov, so se izdale z ministrskim ukazom z dne 2. aprila 1917, drž. zak. št. 147, primerne varnostne odredbe, ki so potrebne tudi z ozirom na to, da nam zopetni narastek še le po daljši dobi more nadomestiti porabljenih množin kostanjevega lesa.

Na podlagi tega ministrskega ukaza mora vsakdo, ki ima pet ali več kubičnih metrov posekanega domačega kostanja v zalogi, prijaviti svojo zalogo do dne 15. maja 1917 e. in kr. vojnemu ministarstvu, skupina za usnje (k. u. k. Kriegsministerium, Ledergruppe), Dunaj, I., Kolowratring 14. Izdelovalci ekstrakta iz kostanjevega lesa morajo še posebej prvi dan vsakega meseca naznaniti spremembo svoje zaloge lesa. Posestniki kostanjevih gozdov ter dotični, ki imajo pravico do sekanja, morajo e. kr. okrajnemu glavarstvu, v katerega okraju se ti gozdi nahajajo, naznaniti do dne 15. maja 1917, in sicer: a) ime in bivališče gozdnega posestnika, oziroma dotičnega, ki ima pravico sekati; b) natančno lego gozda (občina, gozdni okoliš); c) površino gozdne ploške; d) povprečno zarast, pri mešanem gozdu razmerje, v katerem so lesne vrste zastopane; e) povprečno starost gozda; f) okoliščine glede možnosti izvažanja lesa iz gozda; g) ali obstoji za te gozde o skrbovalni načrt in kedaj je po tem načrtu posekati kostanjeve vzrasti; h) datum in številko dovoljenja, ki se je bilo morda zadobilo, predno je stopil ministrski ukaz v veljavo. Trgovinski minister lahko iz javnih ozirov razpolaga, da se zaloge že posekanega lesa oddajo po cenah, ki jih določijo.

Sekanje za dobavo sadeža in ne po pravih gozdarstva oskrbovanih domačih kostanjev, ki stoji posamič, skupoma in v logih, je pa proti prijavi e. kr. okrajnega glavarstva le tedaj dopustno, ako je videti, da so drevesa gnila ali poškodovana, ali da slabo rodijo, ali pa, ako imajo v prsni visočini več kot 240 cm oboda. — Kostanjevo drevo v gozdih pa se sme le po zadobljenem posebnem dovoljenju in le v tem slučaju posekati, ako se rabi les za izdelovanje ekstrakta. Dovoljenje izdaja e. kr. poljedelsko ministarstvo sporazumno s trgovinskim in vojnim ministarstvom. Prošnje za dovoljenje sekanja je vlagati na pristojno e. kr. okrajno glavarstvo. Reševale pa se bodo le take prošnje, ki jih vloži centrala za kože in usnje, a. dr., izdelovalci ekstrakta ali dotične vrtdke, ki se pečajo s pripravo kostanjevega lesa za izdelovanje ekstrakta.

Le v krajih, kjer rabijo kostanjev les za kurjavo, trino kolje, za doge za sodarstvo i. dr. smejo okrajna glavarstva sekanje sama dovoljevati. V dobi rasti, torej od 1. aprila do 15. oktobra, se sme sekanje le na izrečno in posebno dovoljenje e. kr. poljedelskega ministarstva izvršiti.

Gozdni posestniki ali upravičenci so dolžni, namesto vsakega, po 1. avgustu 1914 posamič, v logih ali skupinah posekanega kostanja tekem enega leta zasaditi po eno kostanjevo drevesce in isto vzgojiti, ali pa pustiti in vzgojiti vsaj po en čvrsti poganjek od vsakega štora. Za že posekani les velja kot prvi rok saditve prihodnja pomlad (1918). Ali je nasad v kostanjevih gozdih potreben ali ne, ima dognati e. kr. okrajno glavarstvo.

Sklepati pogočbe, na podlagi katerih bi se prodajalo stoječe kostanjevo drevje zoper določbe ukaza, je prepovedano. Take pogodbe tudi tedaj niso veljavne, ako so se sklenile še poprej, predno je ukaz zadobil moč. Kdor se ne ravna po predpisih ministrskega ukaza, zapade kazni do 5000 K ali zaporu do 6 mesecev.

O tem se obveščajo prizadeti s pripombo, da se je v obziru ministrskega ukaza z dne 2. aprila 1917, drž. zak. št. 147, razveljavil ukaz e. kr. deželnega predsednika za Kranjsko z dne 27. jun. 1916, št. 2089, dež. zak. št. 27, o obrambi domačega kostanja, ki ga je bilo doslej vpoštevati.

Kako odpomoči pomanjkanju usnja.

Mariborsko e. kr. okrajno glavarstvo nam pošilja sledeče:

Vsled nastale pičlosti usnja je vojna uprava pritegnila vse za vojaške potrebe pripravno usnje za lastne svoje namene, zategadelj mora nevojaško prebivalstvo seči po onih nadomestkih, katerih ne more rabiti vojaštvo, a so za svrhe zaledja popolnoma pripravna.

Da se kolikor toliko odpomore pomanjkanju obavala med nevojaškimi bivalstvom, ki je imamo pričakovati, je vpoštevati dve sredstvi in sicer kolikor le mogoče obširna poraba usnjenih nadomestkov, osobito čevljev z razklanimi in lesenimi podplati in primerno strokovno popravljanje obnošenega obuvala.

V prvem oziru se opozarja, da se iz odpadkov pri izdelovanju vojaškega usnja, osobito iz takzva-

lo boji. Venčar ne! Vse je v redu!

„Pustite ju dalje!“ reče službujoči častnik.

Tedaj šele si žena oddahne.

„Bil je zelo uljuden častnik.“

In hitro gre dalje. Mož jo z velikim trudom le komaj dohaja.

„Kako hitiš, moja ljuba!“

A ona ga ne sliši. Tam gori skozi meglo jo vabi Mont Valerien.

„Pojdi hitro! Tukaj je.“

In sedaj, ko sta prišla na cilj, ju muči zopet nov strah.

Če ga ne najdejo! Če ne pride! Nenadoma pa sem zapazil, kako je vstrepetala, potrkala staremu na ramo in skočila kvišku.

Od daleč je spoznala njegov korak.

Ko je prišel, se je zdelo, da se je nad vse utrdbo razlila solnčna luč.

Velik, lep mladenič, resnično! Krepak, tornistro na hrbtu, puško v roki.

Z odkritosrčnim obrazom, z moškim, veselim glasom jima je zaklical:

„Dobro jutro, mama!“

In takoj je izginila tornistra, plašč, vse, pod velikim klobukom. Potem je prišel na vrsto oče, a to je šlo hitreje. Žena je hotela imeti kar vse zase, bila je nenasitna.

„Kako se ti godi? Ali si gorko oblečen? Kako je s tvojim perilom?“

In pod velikim klobukom sem zapazil pristrčen pogled materine ljubezni, ki ga je objela od nog do glave; plačala mu je naenkrat tri mesece zadržane materinske nežnosti. Tudi oče je bil ganjen, a to ni hotel pokazati. Zapazil je, da ga opazujemo, in nam je pomežikal, kakor bi hotel reči:

„Oprostite — ženska je!“

Kakor da bi ji zameril.

nega razklanega usnja po posebnem lepenju izdelujejo popolnoma porabljeni podplati, ki se morejo s prav zadovoljivim uspehom porabljati tudi za težke čevlje.

Tozadevno se opozarja na akcijo gospodarskega oddelka štajerskega zavoda za pospeševanje obrti v Gradcu, Burggasse 15, po kateri se iz lepljenega in hidravlično stisnjenega razklanega usnja izdelani podplati oddajajo v svrhu popraviljanja obnošenega obuvala (izdelovanje takozvanih podplatnikov) proti obveznosti, držati se najvišjih cen, čevljarskim mojstrom za popravila.

Razen izdelovanja razklanega usnja se je v zadnjem času posebno razvilo tudi izdelovanje lesenih podplatov, ki dosega vedno večjo spolnitev in se mnogo obetajoče razvija. Razen priprostih lesenih podplatov, ki se enostavno približejo na zgornji del čevljev, se izdelujejo gibljivi leseni podplati, ki so obdani z usnjenimi odpadki in vsled tega je z njimi omogočeno hoditi tiho, omogočujejo priležno in lahko nošnjo ter so dobro nadomestilo za usnjene podplate.

Razen porabljanja teh nadomestkov usnja je tudi izdatno sredstvo, kako varčevati z novim usnjem, razumno izkoriščanje starega obuvala, ki ga je gotovo še dobiti v velikih množinah.

Vojna uprava obrača na to izkoriščanje obnošenega obuvala že več mesecev največjo pozornost, ter se vse kot nerabljivo zavrženo obuvalo zopet popravilja v za to posebej prirejenih delavnicah. Pri tem se posebno uvaža najskrbnejše izkoriščanje vseh obuval, ki jih je za nošnjo zopet napraviti, nadalje najprimernejše izkoriščanje tudi najmanjšega odpadka, tako, da ne gre nobeden še tako majhen košček usnja v izgubo, dokler ni popolnoma neporabljiv. Vsa krdela v zaledju in tudi etappa krdela dobivajo zgolj takšna zopet popravljena ali iz odpadkov izdelana obuvala.

Na to se izrecno opozarjajo vsa občinska predstojništva in vsi interesovani krogi, osobito se toplo priporoča prirediteljem popraviljalnic pod strokovnim vodstvom čevljarskih zadrug ter se k temu pripomni, da je c. kr. ministrstvo za javna dela trgovinske in obrtne zbornice ter zavode za pospeševanje obrti povabilo, da naj v gornjem smislu pojasnijo zadruge, ki pridejo v poštev, in jim naznanjajo dobavišča usnje nadomestilnih snovi, lesenih podplatov, podplatnih varovalcev itd.

Urad za pospeševanje obrti na Dunaju bo zadruga pri ustanovitvi lastnih popraviljalnic podpiral in tudi vojno ministrstvo se je izjavilo, da dovoli voditeljem in delovodjem takšnih ustanovljenih delavnic na njih prošnjo, da smejo obiskovati vojaške delavnice za popraviljanje obuval, da se v teh praktično priučijo in da se prepričajo, da ni vselej neobhodno potrebno porabljati novega usnja.

Mirovno gibanje.

Vprašanje: Ali bo že skoraj mir, zanima zdaj vsakogar. Do danes pa še na to vprašanje nihče ne ve točnega odgovora. Poročila iz Dunaja pravijo, da so v visokih vladnih krogih mnenja, da je sedanjí položaj prav ugoden za pripravljanje tal za mirovna pogajanja. Izjava avstrijske vlade, da nima nobenih osvajalnih namenov napram Rusiji, in mirovna konferenca socialistov vseh vojujočih se držav, ki se bo vršila dne 30. maja v Stockholmu, je dvoje ugodnih znamenj. Socialistični voditelji, ki pridejo v Stockholmu, se smatrajo kot nekaki napoloficielni zastopniki svojih vlad. Četverosporazum bi še na vsak način rad pred začetkom mirovnih pogajanj dosegel na francoskem bojišču kak večji bojni uspeh. Vsled tega tako velikanski napor sovražnih čet. Na drugi strani pa bi četverosporazum rad zbral pod svojo zastavo še več nevtralnih držav. Švedija, Španska, Nizozemska in nekatere južnoameriške države so sedaj na vrsti, da jih angleški agitatorji z raznimi obljubami spravijo na stran četverosporazuma. Posebno v Španiji, ki je vedno veljala kot naša prijateljica, je agitacija zelo huda. Novo ministrstvo se baje zelo nagiba na stran Francozov in Angležev.

Ustavodajna skupščina bo odločila o vojski ali miru.

„Times“ poročajo iz Petrograda: Začasna vlada je v svojem razglasu, ki ga je dne 22. aprila izdala armadi na fronti, izjavila, da je odločitev o vojski ali miru pridržana ustavodajni skupščini, ki bo izvoljena na podlagi splošnih volitev.

Radikalne francoske zahteve.

Iz Ženeve se poroča dne 24. aprila: Francoski senator Humbert piše v „Journalu“: „Vojna odškodnina ne zadostuje, nemški rudokopi in nemške tovarne morajo po vojski zastoj dobavljati premog, železo, lokomotive, stroje in ladje. Nemčija mora poslati tja, kjer je plenila, za leta in leta na svoje lastne stroške delavce, da zopet zgrade, kar je razrušenega. Z Nemci bo treba ravnati kakor s sužnji.“

Italijanske „mirovne“ zahteve.

Pred kratkim umrlí italijanski nacionalist G. A. Rossi je zapustil rokopis knjige „Pravice Italije onkraj morja.“ To delo je zdaj izšlo v tisku! Rossi pravi v tej knjigi, da mora Italija najmanj dobiti: Trst, Istro, Dalmacijo, angleško deželo Somali, en ob reko Jübo meječi del angleške vzhodne Afrike, nasproti koloniji Eritreji ležeči breg Jemena, en de Tunezije, da se z njim zaokroži Tripolitaniya in vso južno polovico Male Azije. Rossi apelira na lojalnost zaveznic, da preskrbe Italiji izpolnitev teh minimalnih pridobitev. — Lahki niso posebno skromni v svojih zahtevah.

Amerika v vojski z Nemčijo.

Položaj med Zedinjenimi državami in Nemčijo se zadnji čas ni mnogo spremenil. Amerika je te dni uradno proglasila zaplembo nemških in avstrijskih ladij, ki so bile internirane v ameriških lukah. — Wilson se pripravilja na sestanek odposlancev evropskih četverosporazumnih držav z ameriški zastopniki. Na tem sestanku mislijo Amerikanci in Evropeci določiti natančen načrt bojevanja zoper Nemčijo. Sovraštvo proti Nemčiji postaja v Ameriki od dne do dne večje.

Vojna konferenca Angležev in Francozov z Amerikanci.

Predsednik Wilson pripravilja vse potrebno za vojno konferenco, ki se vrši te dni v Zedinjenih državah (najbrže v Novem Jorku) med zastopniki Angleže, Francije in Zedinjenih držav. Splošna vprašanja programa konference so:

1. Razdelitev predujma ameriškega vojnega posojila treh milijard med zaveznike.
2. Sodelovanje na morju proti podmorski vojni.
3. Transport živil, municije in moštva iz Amerike za armade entente.
4. Nabiranje nove ameriške armade in njena eventualna uporaba proti Nemčiji.
5. Izkoriščanje sredstev centralne in južne Amerike za slučaj, da vstopijo države latinske Amerike v vojno.
6. Pogoji, pod katerimi bi se dali razpravljati mirovni pogoji za slučaj, da jih ponudijo osrednje države, in posvet o lastnih mirovnih pogojih.

Domneva se, da bodo delegati četverosporazuma zahtevali od Zedinjenih držav, da ne bodo sklenile posebnega miru ter se zdi mogoče, da se bodo tekom konference proglasili mirovni pogoji četverosporazuma in Amerike, da se ojači v Nemčiji gibanje, ki se pojavlja proti junkerski politiki.

Zaplemba nemških in avstrijskih ladij.

V severoameriškem kongresu se je vložil zakonski predlog, po katerem se pooblašča predsednik, da proglasi vse internirane ladje dežel, s katerimi so Zedinjene države Severne Amerike v vojski, kot ameriško last.

Največja bojna ladja na svetu spuščena v morje.

Lyonski listi poročajo iz Vašingtona, da se je te dni v Severni Ameriki spustila v morje največja bojna ladja sveta, naddreadnought „New Mexiko“ z vsebino 32.000 ton.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču je prišlo dne 23. in 24. aprila do nove bitke pri Arrasu, v kateri se tudi tokrat Angležem ni posrečil njih prodiralni načrt. Angleški naval je bil vobče odbit, le na črti Bapaume — Cambrai so Angleži pridobili nekaj kilometrov ozemlja. Boji pri Arrasu in v Champagni so pojenjali in vrše se samo hudi artilerijski boji in boji zrakoplovec. Oddelek nemških vojnih ladij je v noči od 24. na 25. aprila napadel francosko pomorsko trdnjavo Dünkirchen.

Nova bitka pri Arrasu.

Iz Berolina se poroča: Angleži so vnovič zbrali vse svoje sile pri Arrasu z namenom, da bi za vsako ceno predrli nemško bojno črto. V nečuvno hudih in krvavih bojih dne 23. in 24. aprila so bili vsi angleški naval odbiti. Angleške izgube so krvave. Na tisoče mrtvih Angležev pokriva bojišče.

Angleška poveljnika pri Arrasu.

Angleške operacije v odseku pri Arrasu vodita oba angleška poveljnika Horne in Allenby. Ge-

neral Horne je poveljeval angleški artileriji v južno-afriški vojni. Posrečila se mu je kapitulacija burškega generala Cronjeja v Paardebergu. Iznašel je progresivni zaporni ogenj. General Allenby je baje sijajen artilerist. Odlikoval se je začetkom vojne pri umiku iz Monsa.

Poslednja odločilna bitka?

Angleški list „Daily Chronicle“ trdi, da bo sedanja krvava bitka na zahodu še trajala izredno dolgo, predno bodo Nemci popolnoma poraženi in vrženi nazaj čez Belgijo v Nemčijo. Angleži in Francozi pa bodo storili vse, da bo ta bitka v resnici poslednja odločilna bitka.

Nemški napad na trdnjavo Dünkirchen.

V noči od 24. do 25. aprila so nemški torpedni čolni napadli francosko pomorsko trdnjavo in pristanišče Dünkirchen. Iz daljave 3 km so izstrelili na trdnjavo in pristanišče 350 razstrelilnih granat. V boju sta bili tudi potopljeni dve francoski bojni ladji in sicer eden torpedni čoln in ena stražna ladja. — Nemške lačje so se vrnilo nepoškodovane.

General Falkenhayn — generalni guverner Belgije.

General infanterije baron pl. Falkenhayn, dosedaj poveljnik VI. armade na rumunski fronti, je povišan za generalnega polkovnika in ob enem imenovan za generalnega guvernerja Belgije.

Italijansko bojišče.

Boji letalcev, ogenj topov, podminiranje zemlje, to so sedaj tisti dogodki, o katerih se poroča z italijanske fronte. Posebno na odseku med morjem in Gorico, kjer so naši strelski jarki ponekod oddaljeni od sovražnika le 50—400 metrov, se dan za dnevom pojavljajo ti dogodljaji, ki označujejo takozvane „mirne“ boje. Poročevalec dunajske „Reichsposte“ piše, da se pri vsakem našem podjetju pokaže premoč naših vojakov in vodstva. — V Otrantski ožini v Adriji so naše ladje potopile v noči od 21. na 22. aprila velik italijanski parnik.

Laški zrakoplov nad Idrijo.

Iz Idrije se dne 22. aprila poroča: Italijanski zrakoplov nas je obiskal v petek ob 1. uri popoldne. Prej je krožil po naših hribih in v bližnji okolici in raztresal male papirje, na katerih je v šestih jezikih tiskano, kako slabo se godi Avstriji in zaveznikom, kako pa da napredujejo naši sovražniki. Reče res misli, da smo tako nevedni, kakor italijansko ljudstvo. Ko je papir raztresel, prišel je nad naše mesto, na katerega je brez uspeha vrigel 7 bomb, in je le ljudi ostrašil. Videli smo že večkrat take tiče, a še noben ni pljunil na nas. Prihodnjič bo treba pod streho, ne pa radovedno gledati kot v petek.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti mestoma hujši artilerijski ogenj; drugače v vojnem oziru nič posebnega. — V Minsku zboruje od dne 20. aprila naprej vojaški kongres. Zastopane so vse armade, ki stojjo na črti od Črnega do Vzhodnega morja. Iz Petrograda se poroča, da se je večina govornikov izrekla za nadaljevanje napadalnega bojevanja. Švicarska poročila pa zatrjujejo, da je ruska armada tako razdvojena: del za mir, del za vojsko, da je absolutno nemogoče, da bi sedanja armada izvršila še kaka večja ofenzivna podjetja.

Rusko ofenzivo ovira neugodno vreme.

Iz Petrograda se dne 25. aprila poroča: General Brusilov je izjavil, da so samo neugodno vremenske razmere onemogočile rusko ofenzivo, ki bi se bila morala istočasno pričeti z angleško-francosko ofenzivo.

Rumunsko bojišče.

Na rumunski bojni črti so se pričeli Rusi živahneje gibati in vsa znamenja kažejo, da bo rusko rumunska armada kmalu poskušala večja podvzetja Iez Seret na rumunsko ravan. Iz Petrograda se poroča, da je ruski general Čerbačev imenovan za namestnika vrhovnega poveljnika na rumunski črti. Vrhovno poveljstvo te fronte pa je v rokah rumunskega kralja.

Macedonsko bojišče.

Po večdnevni artilerijski pripravi je prišlo dne 24. aprila ob jezeru Dojran do večje bitke. Angleški naval je bil odbit, čeprav je bil izvršen s številnimi četami. Angleži so imeli težke izgube. Na ostalem delu fronte nobenih večjih dogodkov.

Turška bojišča.

Večinoma na vseh turških bojiščih se vrši živahno gibanje in krvavi spopadi. V Mezopotamiji se dogajajo ob reki Tigris krvavi boji. Po bitki dne 22. aprila južno od Samare so se Turki umaknili severno od Samare ob reki Tigris. — Na kavkaškem bojišču se baje Rusi pripravljajo na ofenzivo v smeri proti Mezopotamiji. — Na egiptovskem bojišču ob reki Vadi-Gaza južno od mesta Gaza artilerijski boji. Tudi na tem delu fronte se Angleži pripravljajo na ofenzivo proti Palestini in že sedaj odločajo o njeni bodoči usodi.

Hudi boji v Mezopotamiji.

Iz Carigrada se poroča o hudih bojih ob obeh bregovih reke Tigris v Mezopotamiji. Dne 22. aprila je prišlo ob desnem bregu reke Tigris do bitke. — Turki so se angleški premoči umaknili in zavzeli nove postojanke severno od mesta Samara ob reki Tigris. Samara se nahaja v angleški oblasti.

Politične vesti.

Posvetovanja slovenskih in čeških poslancev. Kakor poroča »Slovanska korespondenca«, zborujeta na Dunaju predsedstvi hrvatsko-slovenskega kluba in češke zveze. V četrtek popoldne je bilo skupno posvetovanje obeh predsedstev. V petek predpoldne pa je bilo posvetovanje parlamentarnih komisij hrvatsko-slovenskega kluba in Češke zveze.

Poljska kriza začasno poravnana.

Kakor se iz Dunaja poroča, se je dne 25. t. m. začasno rešila tudi poljska kriza. Parlamentarna komisija Poljskega kluba je pooblastila predsedstvo kluba, naj se začne pogajati z vlado na temelju od parlamentarne komisije izdelanega načrta, o samostojnosti Galicije. Rok za ta pogajanja je določen do 15. maja, do katerega bo sklicano plenarno zborovanje Poljskega kluba. S tem je odpadel tudi povod za odstop ministra dr. Bobrzynskega. V poljskih krogih so mnenja, da bo sedaj Bobrzynski ostal v kabinetu. Poljski klub je imel dne 25. aprila ob 8. uri zvečer svojo glavno sejo, v kateri se je tudi sprejela sledeča resolucija: Poljski klub pozdravlja padeč največjega sovražnika poljskega naroda, ruskega carizma, ki ga je povzročila revolucija, in pričakuje, da bo ta dogodek, ki potrjuje svobodo narodov, naznanilo skorajšnjega miru.

Dr. Urban o notranjepolitičnem položaju. Ogrski list »Az Est« proučuje pogovor s trgovskim ministrom dr. Urbanom, ki se je izjavil, da ga veseli sklep nemškega Nationalverbanda, da ostanejo nemški zaupni možje v kabinetu. Ta sklep je tembolj pozdraviti, ker bi bila sprememba v sestavi kabineta vzbudila vznemirjenje v Nemčiji. Že je bilo citati v nemških listih mnenje, da bi izstop nemških ministrov povzročil spremembo smeri v celi avstrijski politiki. Iz izjave vlade bo razvidno, da bo ostalo mnogokaj tako, kakor je bilo dosedaj, in da se bo sprememba samo metoda, po kateri bo izvršena sprememba. Razdelitev okrožij na Češkem ostane tudi nadalje v vladnem načrtu, izpeljava bo pa pridržana parlamentu ali pa sporazumu med češkimi in nemškimi strankami. Mnogi priporočajo to pot, zopet drugi pa jo smatrajo kot brezvspešno. Odkrito rečeno, vsled svoje 15letne izkušnje sem med dvomljivci. Morda bi vendar sedanja vojska povzročila veliko spremembo.

Grof Silva-Tarouca, predsednik gosposkozbornične desnice. Člani gosposkozbornične desnice so dne 25. aprila izvolili grofa Silva-Tarouca za predsednika desnice namesto dosedanjega predsednika grofa Clam-Martiniča.

Prvi maj. Avstrijska socialna demokracija je sklenila, da bo letos 1. maja delavski praznik, ter bo ta dan vse delo počivalo. Popoldne se bodo vršila zborovanja, na katerih se bo delavstvo izražalo za sklep svetovnega miru. Razprava o drugih političnih vprašanjih se naj opusti.

Bela knjiga Svete Stolice. Vatikanski dopisnik »Stampe« poroča, da izdeluje zdaj kardinal Gasparri belo knjigo, ki se bo pečala z delovanjem svete stolice med vojsko. Prvi del se bo pečal z dobrodelnimi stremljenji sv. Očefa med svetovno

vojsko, drugi del pa s koraki, ki jih je papež povzel za mir. Rimski politični krogi belo knjigo napeto pričakujejo.

Socialistična konferenca v Stockholmu. Iz Stockholma se poroča, da se name avana mednarodna socialistična mirovna konferenca ne bo vršila dne 15. maja, ampak še le koncem meseca maja. Oficijalna vabila se bodo te dni poslala v vse dežele. Nemški socialisti, ki se mudijo v Stockholmu, so mnenja, da bo že v letošnjem poletju prišlo do miru.

Irska dobi samoupravo. Angleški listi poročajo, da bo vladna predloga dovolila severnemu delu Irske, in sicer 6 protestantovskim grofovinaam Ulstra, da za nje ne bo upeljana homerule, ampak da jim bo dano na prosto, ali se hočejo pridružiti ostalemu delu Irske, za katero se še upeljava samouprava.

Volitve na Japonskem. Iz Tokija poročajo 25. aprila: Volitve so se končale z zmago za vlado, ki je pridobila 50 mandatov. To pomeni poraz sovinitov in triumf politike Terauhija in prijateljstvo napram Kitajski, ozke stike z Rusijo in lojalno pospiranje želj entente.

Tedenske novice.

God cesarice Zite. Danes se po celi Avstriji obhaja god naše cesarice Zite. Vsi narodi širne Avstrije prosimo danes Boga, da bi nam ohranil visoko gospo v sreči in jo obilno obdaril s svojim nebeskim blagoslovom. Cesarica Zita je postala vsled svojega blagega srca, svoje naklonjenosti napram ubogim in betežnim prava mati vseh, ki iščejo pomoči in tolažbe. Bog živi našo mlado, plamenito cesarico Zito!

Cesar odlikoval pridne delavce. Cesar je podelil 437 delavcem v avstrijskih državnih montažskih delavnicah in tovarnah (kjer se izdeluje strelivo in druge vojne potrebščine) vojni križec za cvilne zasluge.

Odlikovan zdravnik. Cesar je odlikoval mari-borskega zdravnika dr. Ivana Turšič, sedaj štabnega zdravnika in poveljnika vojaške bolnišnice v Sterntalu pri Ptujju, z viteškim križcem Franc Jožefovega reda z vojnim okraskom. Iskreno čestitamol!

Koroške duhovniške vesti. Na župnijo Meisel ding je prezentiran vlč. g. Janez Wagner, katehet na ljudski šoli v Celovcu. Za vojna kurata sta bila imenovana duhovnika krške škofije vlč. gg. Viljem Brožek in Jožef Schmutz.

† **General Varešanin.** Umril je na Dunaju 23. t. m. general pehote baron Marijan Varešanin Vatreški, star 70 let. Rojen je bil 1. februarja leta 1847 v Cmizi v bivši vojaški granici. Dopršil je potem akademijo v Dunajskem Novem mestu in je bil dodeljen generalnemu štabu. Leta 1866 se je udeležil vojne. Služboval je potem dalje časa v Zagrebu in Zadru. Za časa bosenske okupacije je bil dodeljen domobranskemu poveljništvu v Zadru, pozneje pa prestolonasledniku Rudolfo. Nato je prišel kot načelnik generalnega štaba v Zader in je bil pozneje poveljnik 48 pehotne brigade v Prezemylu. Kot general je bil premeščen v Sibirij. Leta 1905 je bil imenovan za vojaškega poveljnika v Zadru, meseca marca leta 1909 pa za deželnega šefa v Bosni in Hercegovini. Leta 1910 mu je cesar Franc Jožef, ko je potoval po Bosni, podelil baronsvo. Nekaj dni pozneje, 15. junija 1910, ko se je v Sarajevu po otvoritvi bosenskega deželnega zbora vračal v konak, je bil izvršen nanj atentat. Napadalec je petkrat ustrelil z revolverjem nanj, a ga ni zadel. Majnika leta 1911 je odstopil z mesta deželnega načelnika bosenske hercegovske in na njegovo mesto je prišel nadzornik armade, se danji častni doktor graške univerze, baron Potiorek, ki je odšel v pokoj po ponesrečeni prvi ofenzivi proti Srbiji.

Imenovanje. Za fregatnega zdravnika je imenovan provizorični fregatni zdravnik dr. Josip Majcen.

Zadušnica za škofa Stros Mayerja. Dne 16. t. m. je priredila »Jugosl. akademija« v župni cerkvi sv. Marka v Zagrebu mašo zadušnico povodom obletnice smrti svojega ustanovitelja, dobrotnika in narodnega velikana Josipa Juraj Stros Mayerja. Na koro je pevalo znamenito pevsko društvo »Kolo«, ki mu je bil pokojni biskup tudi ustanovnik in dobrotnik. Cerkev je bila napolnjena spošтовateljev tega moža, vseučilišnih profesorjev, zastopnikov

občine, odposlanstev itd. Med udeležniki je bil tudi dr. posl. prof. Spinčič.

Poveljnik avstro-ogrskе artilerije v Palestini umrl. Turški listi naznanjajo, da je umrl poveljnik avstro-ogrskе artilerije, stotnik Truozkowski, ki se je posebno odlikoval v bitki pri Sbasi.

Turški veliki vezir Talaat paša je dospel dne 23. aprila v Berlin, kjer se vršijo važna turško-nemška posvetovanja.

Ritmojster pl. Lustig v preškavi. Bivši pribočnik prejšnjega vojnega ministra ritmojster pl. Lustig, ki je igral v znani zalevi dr. Kranza in t. v. varišev nemalo vloge, se nahaja na Dunaju v pe. iskovalnem zaporu. Njegova kazenska zadeva se sedaj nahaja pred dunajskim divizijskim sodiščem.

Razpuščen občinski odbor. Namestnija je razpustila radi nesklepčnosti občinski odbor občine Skorišnjak v ptoljskem okraju. Za vladnega komisarja je imenovan župan Jos. Kosel.

Potresna procesija v Brežicah. Iz Brežic se nam piše: Dne 1. maja priredi naša župnija v Rajhenburg potresno procesijo, ki bi naj nekoho Bogu zadostila za naše pregrehe in ga prosila, naj odvrne od nas šibo zemeljskega potresa. Procesija gre iz župne cerkve brežiške ob 5. uri zjutraj (10. vi čas) in pride okrog 1/29. ure v Rajhenturg, kjer bo primerna pridiga in slovesna sv. maša. Procesija se bodo najbrž radi pridružili tudi drugi od potresa prizadeti Posavčani. Procesija se vrši ob vsakem vremenu.

Zopet hud potres. Ljubljanska potresna opazovalnica poroča, da so dne 26. aprila ob 11. uri 36 minut opazovalni instrumenti zaznamovali izredno močan potres, ki je imel svoje središče oddaljeno kakih 350 km od Ljubljane. Potresni suki so se ponavljali do 12. ure opoldne. Na središču potresa, ki pa še sedaj, ko to pišemo, ni znano, je morala biti škoda izredno velika. Tudi v Pulji in drugih južnih mestih so opazovalnice zaznamovale silne potresne sunke.

Bilanca južne železnice. Bilanca južne železnice za l. 1916 izkazuje izgube 5.897.442 K proti dobičku 294.953 K l. 1915. Tudi lokalne železnice, ki so v oskrbi južne železnice, izkazuje izgubo. Proga Radgona—Ljutomer izkazuje 7000 K. Število uslužbencev južne železnice znaša 45.000 mož.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali p. t.: Leopold Petovar, posestnik v Ivanjkovcih, 20 K; neimenovana pri Sv. Križu na Murskem polju 10 K; dr. M. Slavič, bogoslovni profesor v Mariboru, 20 K; Elizabeta Mravljak, soproga c. kr. profesorja in nadporočnika v Mariboru, 10 K; Janko Pahernik, veleposestnik in c. kr. poročnik, Vuhred, 20 K; Marija Pahernik, veleposestnica, Vuhred, 20 K; Peter Mravljak, veleposestnik, Vuhred, 20 K; dr. Maks Pregelj, zdravnik, Vuzenica, 10 K; Fr. Stuhec, župnik pri Sv. Juriju ob Ščavnici (kruh sv. Antona), 50 K; dr. Josip Somrek, bogoslovni profesor, Maribor, 20 K; Rudolf Janežič, kanonik in ravnatelj bogoslovja, Maribor, 15 K; dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru, mesto venca na grob č. g. † kurata Finka, 10 K. Vsem gg. dobrotnikom: Srčna hvala!

Enoten katekizem za ves svet. Papež Benedikt XV. je sklenil, da bo dal sestaviti enoten katekizem za ves svet. Sestava bo izročena odboru bogoslovcev in praktičnih katehetov. Papež se je obrnil do vseh škofov, naj pošljejo v Rim po tri iztise vseh katekizmov in verskih učnih knjig, ki so v rabi v njihovih škofijah. Tako se bodo pri sestavi novega katekizma uporabile vse skušnje, ki so se nabrale pri poduku v katekizmu v vseh škofijah na svetu.

Brzjavke na fronto. Odslej so za poskušnjo dovoljene na fronto tudi kratke zasebne brzjavke, a samo v nujnih zadevah, n. pr.: vprašanja, kako je kateremu težkoranjenemu, poročila o nevarni boleznii ali smrti bližnjih sorodnikov itd. Brzjavka sme obsegati k večjemu 30 besed in stane 2 K. Poštni uradi so dobili v tem oziru natančnejša navodila.

Novе poštnе določbe za Spodnje-Stajersko. Trgovsko ministrstvo je sporazumno z vojnim ministrstvom izdalo za politične okraje Maribor, Ptuj, Celje, Brežice, Konjice in Slovenjgradec sledeče nove poštnе določbe: Pisma, dopisnice, razglednice, tiskovine, vzorci blaga in druge poštnе pošiljatve, ki so naslovljene od drugod na poštnе urade v teh političnih okrajih, niso podvržena vojaškim cenzuram v Mariboru, Ptujju ali v Celju. Na denarnih pismih in tiskovinah mora biti označeno ime in bivališče odpošiljateljevo. Priporoča se, da se denarjane pošilja v denarnih pismih, ampak po poštnih nakaznicah in po poštni hranilnici in da se po možnosti ne odpošilja razven časopisov še tudi drugih tiskovin. Ni dovoljeno, prilagati zasebnim poštnim zavojem pismenih obvestil, istotako je prepovedano, pisati na odrezke poštnih nakaznic in poštnih spremnic razen imena in bivališča odpošiljateljevega kaka druga

obvestila. Končno je še tudi prepovedano, zalepiti pisma, zalepke, tiskovine, vzorce blaga in pisma, ki vsebujejo vrednostne papirje in druge vrednostne predmete. Opozarja se na te določbe, da ne bo nihče trpel škode in imel nepotrebnih neprilik. Pripomni se, da so vse poštno pošiljke iz označenih okrajev podvržene sleikoprej pristojni vojaški cenzuri in da se v tem oziru ni ničesar spremenilo.

Vzamite izkaznice seboj. Orožništvo in policija ter vojaški nadzorovalni oddelki so dobili ukaz, da morajo ustaviti vsakega moškega, ki ni za vojaško službo premlad ali prestar. V Mariboru res te dni nadzorujejo vsakega moškega civilista, ki bi še bil v stanu nositi cesarsko suktnjo. Isto se lahko zgodi tudi na železnici ali kje drugod. Vsled tega priporočamo vsakemu, da ima vedno pri sebi kako zanesljivo izkaznico: vojaško oprostilno potrdilo, dopustnico, invalidno izkaznico ali črnovojniško legitimacijo, iz katere je razvidno, da je bil pri prebiranju spoznan za nesposobnega; če pa tega nimaš, pa vzemi seboj izkaznico od občine, na kateri ti župan potrjuje, kdo si, kedar si rojen itd.

Nikljasti 20vinarski noveci veljajo še samo do dne 30. aprila. Po 30. aprilu izgubi ti noveci tudi pri plačilih pri državnih blagajnah in uradih svojo plačilno vrednost. Vnovič se torej opozarja, da se pri c. kr. blagajnah in uradih ti noveci sprejemajo še do vključno 30. aprila 1917, torej na poštah, davkarijah, blagajnah državnih železnic itd., ter da se pri davkarijah tudi zamenjujejo.

90 vozov dinamita sprožili v zrak. Vinko Belšak od Male Nedelje, ki služi pri saperjih, poroča svojim staršem iz severnega bojišča: Dragi starši! Poročal sem vam že, da smo delali vso zimo minske rove globoko pod zemljo tja pod sovražnika, da se o ugodnosti zada sovražniku smrten udarec. Tako zanimivo razstrelbo smo izvršili v torek, dne 6. marca, ravno na moj rojstni dan. Ne morete si predstavljati tega peklnskega poka. Zažgali smo 90 vozov dinamita in ekrazita in z nabijanjem je bilo zaposlenih skozi 24 ur krog 400 mož. Pri eksploziji je bil grozen pogled. Deli zemlje, veliki kakor naše gospodarsko poslopje, so se vzdignili visoko v zrak in se razpršili na vse strani. Mnogo sovražnikov je zemlja zasula, mnogo jih je bilo raztrganih. Kdor je mogel še teči, je obupno bežal, hoteč se rešiti, a zaman, kajti razstrelbi je sledil močan topovski ogenj, ki je uničil večino bežečega sovražnika. A tudi on nas je obsipal s šrapneli in granatami, a mi smo se tega že prej nadejali ter se dobro zavarovali.

Za norca jih imajo. Iz italijanskega bojišča se nam piše: Bilo je na veliki četrtki zjutraj. Minulo noč smo dodelali naše novo oporišče v toliko, da je po dnevu straža vsaj deloma varna pred italijanskimi svinčenkami. Stal sem na predstraži in kopal še bolj globoko ter prst odmetaval z lopato preko oporišča. Gotovo je moral polentar to opaziti, ker so začele krogle žvižgati po zraku. Pokazal sem mu z lopato, da ni zadel, kakor je meni večkrat kdo pokazal na mariborskem strelišču, ko sem se vadil v streljanju. Polentar je bil gotovo jezen in je drugič nameril, a hvala Bogu spet ni imel sreče. Tako imamo Lahe za norea in se jim smejimo, ker se lahko skrijemo pod zemljo pred njihovimi krogami. Iskrene pozdrave iz zasneženih tirolskih planin! Slavko Senčar od Male Nedelje.

Gospodarske novice.

Primerne cene za vino v ptujskem okraju. Iz Ptuja se nam piše: Pod predsedstvom namestniškega koncipista dr. Steffana se je dne 17. aprila vršila v Ptuju seja komisije, ki določa cene raznemu blagu. Ta komisija je sklenila, da se nastavi za vino sledeče „primerne“ cene: 1. Za vino, ki vsebuje sladkorja 11 do 14% in alkohola 5 do 6%, 2 K do 2 K 40 v; 2. za vino, ki vsebuje sladkorja 14% do 17% in alkohola 6% do 9% 2 K 80 v do 3 K 60 v; 3. za vino, ki vsebuje sladkorja več kot 17% in alkohola nad 9% 4 K in še več. Cene veljajo za vino v sodih, postavljeno do najbližnje železniške postaje. Da se more vino uvesti v posamezne razrede, se je s sedežem v Ptuju ustanovila komisija, ki bo določevala kakovost vina. Ta komisija je sledeče sestavljena: Oskrbnik Franc Rudl, krčmar Franc Osterberger, posestnik Karel Sima, krčmar Franc Brosch in urednik Karel Linhart. — Čudimo se, da se nas slovenskih kmetijskih vinogradnikov ni povabilo k seji, ki je določevala vinske cene in se tudi ni nobenega od nas imenovalo v komisijo, ki bo uvrščala vino v posamezne razrede. Ali namestniški koncipist g. Steffan ne ve, da ogromno večino vina pridelajo slovenski kmetijski vinogradniki in ne ptujski meščani in krčmarji? O primernosti cene za vino, ki ima 5 do 6% alkohola, kakor tudi za vino, ki vsebuje 6% do 9% alkohola, bi se dalo marsikaj povedati. To pa moramo pripomniti, da majhni in kmetijski vinogradniki ravno pridelamo največ vina II. in III. vrste. Kje so bili tisti, ki se po „Štajercu“ vedno hvalisajo, kako ljubijo kmeta, kako odkriti njegovi prijatelji da so? Ali ni bilo nikogar, ki bi se bil

bolje oziral na male in kmetijske vinogradnike? Gospoda, ki je znala svoje vino z raznimi sredstvi tako zboljšati, da ima nad 9% alkohola, bo po sklepu te komisije smela prodajati liter vina po 4 K in še višje, manjši in mali kmetijski vinogradniki pa po 2 K!

Vojaška oblast zasegla pri vinotrcih vino. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, je vojaška uprava zasegla pri nekaterih mariborskih vinotrcih vino, ki ga imajo v zalogi. Tako je zaseženo pri nekem trgovcu, ki ima nad 300 hektolitrov vina, 120 hektolitrov. Cena je baje od 3 K do 3 K 90 v.

Tržne cene.

Prevzemne cene za 100 kg sledečih avstrijskih pridelkov (drž. zak. št. 219 z dne 16. junija 1916):

Pšenica	35	—	K
rž	29	—	„
sojica	29	—	„
pivovarski ječmen	33	—	„
krmilni ječmen	29	—	„
ajda	29	—	„
oves	28	—	„
proso	28	—	„
grah in leča	55	—	„
fižol vseh vrst, izvzemši odpadke	40	—	„
grašica	26	—	„
odpadli fižol, grah, leča, za krmo	30	—	„
mak	150	—	„
repica za olje	60	—	„
sladne kali	22	—	„
pivne tropine, suhe	20	—	„
solnčni kolači za krmo	17	—	25
bučni kolači (orge) za krmo	20	—	30
laneni kolači za krmo	25	—	„
makovi kolači za krmo	24	—	„
seme za rdečo deteljo, po čistosti	od 330	—	do 550
seme za belo deteljo	290	—	420
» inkarnat deteljo	200	—	214
čebula (moravska)	80	—	82
čebula (ogrska)	80	—	94
krompir	15	—	17
slama	8	—	9
seno (neprešano)	13	—	„
pšenični zdrob (od mlinove postaje)	82	—	„
pšenična moka za kuho (od mlinove postaje)	60	—	„
pšenična moka za kruh (od mlinove postaje)	43	50	„
ržena moka (od mlinove postaje)	43	50	„
ječmenova moka za kuho	60	—	„
ječmenova krušna moka	43	50	„

Nadzorstveni okoliši za prehrano ljudstva so bili ustanovljeni z naredbo od 15. marca 1917. Nadzorniki imajo dolžnost, paziti v njim oddeljenih okrajih na izvrševanje zakonskih predpisov glede uporabe živil, urejati razdelitev živil, poročati o vseh važnejših pojavih glede prehrane ljudstva uradu za prehrano ljudstva itd. Južnoštajerska z okraji Maribor, Ljutomer, Ptuj, Slovenjgradec, Konjice, Celje, Brežice, Mozirje z avt. mesti Maribor, Celje in Ptuj je združena v en okoliš s sedežem v Celju, Kranjsko, Primorsko in Dalmacija je vsaka za sebe tak okraj s sedeži v Ljubljani, ozroma v Trstu in v Zadru.

Zmanjšanje uporabe mesa. Ministrstvo za ljudsko prehrano je dne 26. aprila izdalo odredbo, po kateri se zavzivanje mesa nekoliko omeji. Natančno določila, koliko sme posamezna oseba na dan uporabiti mesa, bodo izdale politične deželne oblasti. Več kot 15 dekagramov mesa brez privage in brez kosti ali pa 18 dkg s privago in s kostmi vred ne bo smela nobena oseba odslej na dan dobiti. Deželne politične oblasti tudi lahko določijo glede dobivanja mesa posebno stopnjevanje po starosti. Mesne karte se še sedaj ne bodo izdale. Ta odredba je le pripravljajna za tako uvedbo.

Oddaja svinjske masti. Mariborsko okrajno glavarstvo naznanja občinskemu predstojništvu: Cesarsko namestništvo zahteva surovo svinjsko mast in vse vrste surove slanice. Od svinj, ki so tehtale do 60 kg 2 kg, od svinj, ki so tehtale do 100 kg 3½ kg, od svinj, ki so tehtale do 150 kg 6 kg in od svinj, ki so tehtale nad 150 kg 10 kg masti. Ako je že kdo do sedaj predpisano množino masti, oziroma špeha, oddal, se mu to vračuni. Vsako klanje svinj (torej tudi vsako domače klanje in zasilno klanje) je naznaniti občinskemu predstojništvu. Na podlagi tega naznanila se predpiše množina surove masti, ki jo je oddati. Zgoraj navedene množine surove masti je oddati tudi od onih svinj, ki so se zaklale po 1. novembru 1916. Kdor je v dobi od 31. oktobra 1916 do

izdaje tega razglaša zaklati svinje, je dolžan občinskemu predstojništvu najkasneje tekom desetih dni po izdanem razglasu naznaniti število zaklanih svinj, navedoč pri vsaki svinji dosego klavno težo ter še nahajajoče se zaloge surove masti ali raztopljene svinjske masti. Dolžnost oddaje odpade, če in v kolikor zaloga pridelovalca surove masti ali iz nje dobljene svinjske masti v času tega razglaša ne doseže množine, ki jo je oddati. Pri tem je za vsakih 6 kg surove masti računati po 5 kg svinjske masti. Predpisane množine je vsikdar tekom osmih dni po predpisu oddati prevzemnemu mestu. Občinskim načelništvom se naroča do dne 10. maja 1917 predložiti seznamek, iz katerega se mora razvideti: 1. Ime posestnika, ki je svinje zaklat po 1. novembru 1916. 2. Število zaklanih svinj. 3. Težo vsake zaklane svinje. 4. Množina slanice ali masti, ki jo je oddal dotičnemu mast-prevzemnemu mestu. 5. Točasno množino surove masti ali iz nje pridobljene svinjske masti od svinj, ki so se zaklale od dne 1. novembra 1916 naprej. Ker se morajo brezpogojno izvrševati določbe § 11 ministrskega ukaza z dne 11. januarja 1917, drž. zak. št. 15, zadene v bodoče pri prodaji celih ali polovic zaklanih svinj dolžnost oddati zahtevano množino masti tistega, ki kolje (kupčevalce s svinjami, špeharje). Pri vsakem klanju svinj je mast, v kolikor je to brez škodljivih razdorov mesnih delov mogoče, odločiti od mesa. Kupčevalce s svinjami je takoj opozoriti na te določbe.

Pogodbena dobava krompirja. C. kr. urad za ljudsko prehrano dovoljuje sklepanje pogodb glede dobave krompirja v letošnji jeseni. Pogodbe morejo sklepati s pridelovalci večja industrijska podjetja, konsumna društva in konsumi sploh. V pogodbi je navesti množino in seveda tudi število oseb, ki se jih misli tem potom s krompirjem preskrbeti. Pravilno sestavljene pogodbe je vlagati pri pristojnih okrajnih glavarstvih najkasneje do dne 30. t. m. Okrajna glavarstva predložijo te pogodbe deželni vladi v potrdilo. Ako vlada pogodbo potrdi, tudi okrajno glavarstvo v jeseni pri dotičnih kmetovalcih pogoje ne množine krompirja ne bo zaplenilo. V teh pogodbah vidimo veliko olajšanje preskrbovanja in naj bi prizadeti ne zamudili prilike, kajti preskrba s krompirjem bo v jeseni prav gotovo še težja kakor prošlo leto.

Vojaški delavski oddelki. Vojaška uprava je določila, da se odslej oddajajo vojaško-delavski oddelki v vsako občino, da pomagajo opraviti nujna spomladna in poletna dela. Dočim je veljalo do sedaj pravilo, da so se oddajale skupine po 5 mož, se bodo odslej oddajali samo oddelki po 20 mož. Ker jih posamezni posestnik ne more toliko rabiti, naj se posamezni posestniki dogovorijo in razdelijo 20 mož primerno med posamezne posestnike. Prošnja se pošlje po občini c. kr. žetvenemu komisarju, ki je nastavljen pri vsakem okrajnem glavarstvu. Žetveni komisariji sprejemajo tudi prošnje za vojaške konje. Naslov mariborskega žetvenega komisarja je: Gosp. Rihard Petrovan, c. kr. žetveni komisar, Maribor, okrajno glavarstvo.

Poletu nič petroleja. Izšla je naredba trgovskega ministrstva, ki določa omejitve uporabe petroleja za poletne mesece 1917 za zasebnike in sicer se določa, da se petrolej zasebnikom ne bo oddajal od dne 13. maja do dne 31. avgusta 1917, izvzemši v slučajih, katere določa politična oblast, kot v slučajih sile, n. pr. bolezni, nadalje za razsvetljevanje temnih hodnikov itd. Petrolej se bo v označenem času oddajal samo industrijskim in drugim obratom, ki delajo za armado, za obrate, ki rabijo petrolej v svojih obratih, rudnikom, plavžem, javnim uradom in zavodom, poljedelskim obratom, obrtnikom, rokodelcem in delavcem, ki izvršujejo kako obrt doma, da se s tem preživijo, bolnišnicam, hiralnicam, jetnišnicam in taboriščem za vjetnike, barakam vojaških in drugih delavcev, za razsvetljavo vozov ponoči itd.

Težkoče plinarn prihodno zimo. Upravitelj plinarn na Dunaju, Menzel, je izjavil, da ni gotovo pričakovati zadostno preskrbo plinarn s premogom za prihodno zimo. Zato se bo omejil potrošek plina na najpotrebnejše. Ako bode sploh mogoče, se ne bodo kurila stanovanja in uradi, da se na tem prihrani toliko, da ostane zadosti plina za razsvetljavo, kuhanje in obrtnotehnične svrbe.

Cene za železo znižane. Do sedaj so bili vsi lastniki avstrijskih rudnikov za železo združeni v lastno zvezo ali kartel, ki je tudi cene določeval. A ker je pa vlada izdala novo poostreno naredbo glede draženja in so nekatera sodišča že tudi začela zasledovati neprimerno draženje za železo, se je zveza ali kartel avstrijskih rudnikov za pridobivanje železa razpustila. Ob tej priliki je bil tudi storjen sklep, da se cene za nekatere vrste železa, zlasti za železo v palicah, znižajo, toda za koliko odstotkov, še pa ni določeno.

Zgorele zaloge hmelja. V Žatcu na Češkem je zgorelo 3000 centov hmelja. Sicer je bil hmelj zavarovan za 260.000 kron, a ogenj ga je le vzel in s pivom bo še večji kriz.

Krasni dobički. Osrednja družba za zbiranje kovin je dosegla v letu 1916 **1.773.850 K** čiste g a dobička. Ta družba je zbrala kovine in kotle, katere so morala naša gospodinjstva oddati.

Razne novice.

Dragi gozdovi. V okolici Marošvasarhelija so prodali leki gozd v površini 6000 juter za 9 milijonov 400.000 K; isti gozd je bil kupljen okoli l. 1880 za 10.000 K.

Dva moža. »Novine« poročajo: V Bakovcih je neka ženska brzojav dobila z bolnišnice, ka njoj je mož mro. Nato se je oženila; zdaj je pa pismo dobila z Rusije od živečega moža.

Ob prihodu rekvizicijske komisije umrla. V vasi Abtenau na Solnograškem je umrla 69 let stara kmetica vdova Barbara Quechenberger. Vsi njeni trije sinovi se že od pričetka vojske nahajajo na bojišču in na njenih ramah je že skozi tri leta slo-nelo oskrbovanje obširnega gospodarstva. Vrhutega jo je potrla več nesreč, ki so jo kar zaporedoma zadelo. Ko se je te dni vrnila domov, je prišla na dom komisija, da popiše njene zaloge žita in krme. Ra-di tega presenečenja se je zgružila na tla in kmalu nato umrla.

Sneženi plaz zasul celo vas. V noči od 22. na 23. aprila se je udril iz gorovja Bernen v Švici sneženi plaz proti dolini reke Glarus in zasul vas Gar-ne. Pod plazom se nahaja 27 poslopij in 37 oseb. Nekaj oseb so še živih izkopali izpod plaza. Sodi se, da je plaz zahteval 18—20 človeških žrtev. Skoraj vsa poslopja zasute vasi so več ali manj porušena. Vojaštvo se udeležuje noč in dan rešilnega dela.

Umetne roke in noge so rabili v Egiptu že pred 700 leti p. Kr. Umetne ude so narejali duhov-niki, ki so bili v starih časih tudi zdravniki.

101 strel. Od kod pride, da se ob posebno slovesnih prilikah ne odda 100 strel, ampak — 101 strel? Ko se je vračal cesar Maksimilijan kot zmagovalec v Nemčiji, so ga povsod sprejeli s streljan-jem iz možnarjev. Župan mesta Augsburga je zaukazal, da se odda ob priliki, ko bo cesar vkorakal mesto, 100 strel. Častnik, ki je nadzoroval število oddanih strel, ni prav vedel, ali je že počil 100ti strel, ali pa samo 99ti. Da bi ne oddal premalo strelov, je bil mnenja, da je boljše, ako odda en strel več, nego premalo ter je zaukazal oddati še eden strel. Pozneje se je natančno dokazalo, da je v resnici oddal 101 strel in tudi v Augsburgu navzoči meščani iz Norimberga so našli ne 100, ampak 101 strel. Da bi pa Norimberžani ne zaostali za Augsburžani in da bi se o njih ne reklo, da svojega cesarja manj slovesno sprejmejo, so meščani iz Norimberga, ki so v Augsburgu našli 101 strel, prosili župana, naj tudi Norimberg odda na čast cesarju, ki se bliža mestu, ne 100, ampak 101 strel. Ker tudi druga nemška mest., kjer se je vozil cesar Maksimilijan, niso hotela zaostati za Augsburgom in Norimbergom, so istotako oddajala 101 strel, na mesto dosedaj običajnih 100 strel. Na ta način se je ohranila ta šega do današnjega dne.

Streljanje in alkohol. Za napredek in vspeh v streljanju potrebuje strelec predvsem zanesljivo in mirne roke, poleg tega pa potrebuje obvladanja celega telesa in tudi duha. Vsaka raztresenost in razburjenost škodi strelcu. Kdor hoče v streljanju kaj doseči, si mora pridobiti te našteté zmožnosti, posebno popolno samoobvladanje, na drugi strani se mora vsega varovati, kar bi mu v tem oziru škodilo. Zanesljivost rok in sigurnost v zadevanju pa zmanjšuje prav zelo vsako pitje alkoholnih pijač. (To dokazujejo skušnje Švicarjev, ki goje streljanje kot narodni šport in pri katerih so strelske svečanosti veliki narodni prazniki, kakor so bile olimpijske igre pri Grkih. Tudi najzmernejši pivec, ki hoče nastopiti pri teh slavnostih, ne sme 2 do 3 tedne pred nastopom pokusiti nobene alkoholne pijače! Nekateri najboljši strelci so popolni abstinentje in mnogi veliki strelci so padli, ker se niso odpovedali uživanju alkohola. Posebno mirnost in samoobvladanje trpi že pri majhnih količinah alkohola. To so dokazali na Švedskem z natančnimi poskusi. Wildmark je spoznal, da so strelci neposredno po pitju streljali sicer bolje, a kmalu nato pa veliko slabše. Pri posebno skrbnih poskusih poročnika Beng Boya se je pokazalo, da se je pri vseh vrstah streljanja, ne le pri precizijskem, ampak tudi pri hitrem in vstrajnem, sigurnost v zadevanju pod vplivom alkohola izdatno zmanjšala, med tem ko so vojaki sami mislili, da streljajo bolje. Z ozirom na rezultat poskusov pri vstrajnem streljanju pravi Beng Boy: „Povprečno se računa, da en zadetek med štirimi ostrimi strelji v vojski onesposobi enega moža za boj. Potemtakem bi od 200 strelcev bilo zadetih na sovražni strani, če bi naši ne pili nič piva, 95 mož, če bi pa pili, le 69, to se pravi 30 mož manj, kakor v prvem slučaju.“ Taki poskusi, vršili so se z enakim rezultatom tudi na Nemškem in v drugih državah, govore pač prav jasno, kako naj se pripravljajo vojaki na vojsko! Rusija je kvarnost alkohola spoznala takoj in ga je za časa vojske prepovedala. Tudi pri nas bi podobna prepoved ne škodovala.

Poletni čas na Bavarskem. Nemčija je uvedla poletni čas, njej je sledila Avstrija. Nemška naredba določa poletni čas za celo državo. A na Bavar-

skem niso ž njo povsod zadovoljni. Tako so v Astenu kratkoma sklenili, da se ne udajo naredbi in da ohranijo stari čas ter so poletni čas proglasili za — „verrückte Zeit.“ Listi opozarjajo, da vporabi vlada proti občinam, ki bi se ne uklonile, pomočke, ki jih ji daje zakon o nadzorovanju občin.

Dopisi.

Maribor. Danes, dne 27. aprila povodom godu naše presvetle cesarice Zite so bile v vseh cerkvah slovesne službe božje. V mariborski stolnici so imeli Nj. ekselenca prevzvišeni gospod knezoškof dr. Mihael Napotnik ob 9. uri predpoldne pontifi kalno sveto mašo, katere so se v izredno obilnem številu udeležili visoki častniki, zastopniki vojaštva, cesarskih in mestnih uradov, učnih zavodov, katoliških društev in mnogi verniki. Ob sklepu službe božje se je zapela zahvalna pesem in cesarska himna z zadnjo kitico. Cerkevna in druga javna poslopja ter zasebne hiše so okrašene z zastavami.

Maribor. V sredo, dne 25. aprila, se je v prehranjevalnem uradu okrajnega glavarstva vršilo posvetovanje radi preskrbe Maribora z mlekom. Voditelj urada, g. ur. Lajnsic, ki se silno trudi, kar se tudi od vseh strani priznava, da bi se Maribor vsaj za silo preskrbel z mlekom, je podal natančno poročilo, kateri vzroki so krivi, da je pomanjkanje mleka tako občutno. Ti vzroki so: rekvizicija živine, pomanjkanje krme, krave se uporabljajo za vožnjo, pri nekaterih družinah v mestu se porabi preveč mleka, vojaška oblast mnogokrat prezgodaj vpokliče nabiralec mleka itd. Dr. Lajnsic je odločno in s podatki zavrnil neosnovani napad „Marburger Zeitung“ z dne 23. aprila na njegovo osebo. Dotično poročilo, kjer se poroča, da se neki ubogi materi ni hotelo dati mleka za njene otroke, je popolnoma zlagano in hudobno zavito. Prehranjevalni urad okrajnega glavarstva že več časa nima v rokah razdelitve mlečnih kart, marveč mestni prehranjevalni urad, oz. nadučitelj Höltzschl. Navzoči so se brez izjeme zgražali nad nečednim postopanjem „Marburger Zeitung“, ki ni toliko poštena, da bi svoj neosnovani napad preklcala. — Po večurni seji se je sklenilo, da se cena mleku za 4 v pri 1 l zviša, tako da se bo mleko pri hlevu posestnika odslej plačalo po 40 v.

Iz mleka se odslej ne sme več delati surovega masla, razven kjer to glavarstvo dovoli. V gostilnah in kavarnah se prepove raba mleka. Nekateri železničarji in meščani so skušali zvrčati krivdo pomanjkanja mleka na župane, kmete in viničarje, a g. dr. Lajnsic jih je podučil, da kmetski župani in vse kmetsko ljudstvo stori dandanes vse, da bi zmanjšalo pomanjkanje mleka in drugih živil v mestih.

Maribor. Naše mesto je zopet dobilo večjo množino petroleja, ki se bo te dni razdeljeval pri sledečih trgovcih: Andražič, Berdajs, Felber, Fontana, Greiner, Guzel, Haber, Hartinger, Huber, Kaufmann, konsumno društvo, Korošec, Krempl, Lotz, Murko, Mydlil, Opelka, Prešern, Primus, Reicher, Saria, Šniderič, Sirk, Stiberc, Sucher, Tischler, Usar, Vertnik, Walzl, Weigert, Verstovšek in Ziegler. Petrolejne karte so bele in rdeče barve in se bodo izdajale ob enem s krušnimi kartami dne 28. aprila.

Sv. Peter niže Maribora. Četovodja Jožef Golob piše g. deželno sodnemu svetniku J. Stergerju iz ruskega vjetništva, da se še nahaja zdrav v mrzli tujini in upa na skorajšnji mir. Dopisnica je potrebovala nad tri mesece, predno je dospela iz Rusije v Maribor.

Hoče. Kmetska hranilnica in posojilnica v Hočah je imela v 1916. letu 819.122 K 50 v. prometa. — Dne 17. aprila smo pokopali pridnega šolarja Jož. Grašič iz Bohove. N. p. v m.!

St. Ilj v Slov. gor. Naše Bralno društvo priredi prihodnjo nedeljo, dne 29. aprila, popoldne, v Slov. Domu prireditve v proslavo godu cesarice Zite. Predstavljala se bo tudi igra „Sv. Zita.“ Nastopita mešani in moški pevski zbor. Čisti dobiček je namenjen za vojaške domove. Domačini in sosedje, pridite, da počastimo god naše ljubljene vladarice! — Na Kresnici bo v pondeljek, dne 30. aprila, ob 10. uri dopoldne, dražba Selovega posestva. Pri dražbi se mora plačati vsaj 4000 K v gotovini.

Veržej. V nedeljo, dne 29. aprila, obhaja Marijanišče praznik Matere božje dobrega sveta.

Vojnik. Dne 21. aprila se je vršila v tukajšnji župni cerkvi poroka nadporočnika Vladislava Levicki z gđc. Justino Eller iz Vojnika.

Teharje. V nedeljo, dne 29. aprila, ima naše Katoliško slovensko izobraževalno društvo svoj redni letni občni zbor popoldne po večernicah v kaplarni. Ob 4. uri popoldne pa ima ravno tam Katoliško

slovensko politično društvo v Teharjih svoj letni občni zbor. Udeležite se obilno!

Petrovče. V nedežno popoldne so deloma pogorela gospodarska poslopja Marije Fizerič in Vinka Koprive v Arji vasi pri Petrovcah. Žalski in petrovski gasilci so požar omejili, tako da povzročena škoda ni zelo velika.

Celje. Umrl je v Gradcu baron Karel Pouthon, posestnik graščice Zalog pri Celju v starosti 78 let. Trpelo se prepeljali v Celje.

Sevnica ob Savi. Dr. Alojzij Rakun, do sedaj odvetniški koncipijent v Celju, je tukaj otvoril svoje odvetniško pisarno.

Zadnja poročila došla v petek dne 27. aprila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 26. aprila.

Vzhodno bojišče.

Ruska artilerija je na več mestih zahtevala odgovor naših topov. — Nobenih posebnih vojnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 26. aprila.

Francosko bojišče.

Včeraj se je sovražnik zbral pri Arrasu samo še z adelné napade. Južno od Scarpe so njegovi napadali valovi trikrat naskočili naše črte in trikrat so bili odbiti. Artilerijski boj se je na nekaterih mestih nadaljeval s precejšnjo silo. Pri Gavrelle se nahaja naša postojanka na vzhodnem robu vasi. Pri Hurtebise Ferme in vzhodno smo s sunki, v katerih so bili vjeti 3 častniki in več kakor 160 Francozov, zboljšali svojo postojanko na grebenu Chemin de Dames. Zvečer je sovražnik po vedno hujšem artilerijskem ognju ob obeh straneh Brayé napadal v širokosti 3 km; bil je krvavo odbit. V Champagni je prišlo samo do bojev z ročnimi granatni.

Vzhodno bojišče.

Južno od Rige, pri Jakobovem, Smorgonu, zahodno od Lucka, vzhodno od Zborovega, ob Zloti Lipi in ob Putni ter Seretu je rusko artilerijsko delovanje in primerno naš ogenj bilo vedno večje.

Macedonsko bojišče.

Izpovedi vjetnikov iz boja ob jezeru Dojran dne 24. aprila pravijo, da so tamkaj Angleži z močnimi četami na ozki fronti napravili v svojih ciljih dalekosežen napad. Hrabra bolgarska infanterija je imela lep vspeh, je obdržala vse svoje postojanke in je sovražniku v zvezi z nemškimi in bolgarskimi strojnimi puškami in baterijami prizadajala težke izgube.

Za napadalno bojevanje.

Minsk, 25. aprila.

V današnji seji odposlancev vseh ruskih armad, ki stojijo na zahodni ruski fronti, so se govorniki izrekli za absolutno potrebo napadalnih vojnih podvzetij. Po končanih govorih je predsednik kongresa konstatiral, da se tekom debate sploh ni izrekla beseda „Proč zvojsko!“

Novi vojni cilji četveresporazuma.

Stockholmski poročevalci budimpeštanskega lista „Az Est“ poroča:

Iz dobro poučenega vira sem izvedel, da so četveresporazumovci po vstopu Amerike v njih zvezo in po dogodkih v Rusiji sklenili, da svoje prenapete vojne cilje nanovo premotrijo in jih natanko določijo. Potovanja angleških in francoskih odposlancev v Vašington in francoskega ministra Thomasa v Petrograd imajo namen, da izpopolnijo te cilje. Domneva se, da bo kmalu izšla nova četveresporazumova nota, ki bo namesto odgovora, ki ga je dal četveresporazum meseca decembra 1916 na mirovni ponudbi osrednjih držav, naznanila nove mirovne cilje. Od te note bo odvisno, ali bo možnost miru dobila določnejšo obliko kot dosedaj. Gotovo je, da je dala izjava grofa Černina povod za gotov optimizem. Isto se pričakuje tudi od nove četveresporazumove note.

Šmarnica „Kraljica vie“ so popolnoma razprodane in se jih ne more nikomur več poslati. — Tiskarna sv. Cirila.

Krščanski vojak. Pouk slov. mladeničem, ki so poklicani v vojaško službo. Spisal Valentin Rozman, c. in kr. vojni kurat Stane trdo vezana knjižica K 1:30; broširana pa 1 K. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. To knjižico je spisal rajni vojni kurat V. Rozman, ki je padel l. 1914 pri Grodeku v Galiciji junaške smrti za domovino. Blagi gospod je poznal iz lastne skušnje, kake nauke potrebujejo vojaki. V knjigi opisuje te-le predmete: Vojaški poklic, prisega, pomen zastave, ljubezen do domovine, svetost kraljeve krone, pokorščina, izpolnjevanje dolžnosti, tovarišstvo, vera, molitev, pijančevanje, pohotnost, samomor. Knjige je na razpolago samo nekaj sto komadov. Knjižico toplo priporočamo vojakom oziroma staršem in domačim, da jo kupijo za svoje sinove oziroma brate.

Na Kalvarijo I. Ljudska izdaja obsega 30 raznovrstnih križevih potov. Spisal Fr. Segula. Take zbirke križevih potov ni dobili pri nobenem narodu. Kot dodatek je pridjan še poseben molitvenik, obsegajoč sv. mašo in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu, kakor tudi molitve za popoldansko službo božjo. Stane v platno vezan z rdečo obrezo K 2.80. V zlati vezavi se knjiga zdaj ne dobi. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zapuščina: Anton Schel. AV 191/17-14

Prostovoljna sodnijska dražba.

Po c. kr. okraj. sodišču Maribor odd. V. se bo na prošnjo dedičev po Antonu Schel iz Kresnice posestvo vl. št. 80 K. o Kresnica (Št. Iij v Sl. gor.) javno dražbalo. Posestvo obstoji iz sledečih delov:

1. parc. št. 25 stavbišče hiša št. 13 in 2 gospodarskih poslopij, izmera 12 ar 73 m ²		
2. parc. št. 306/6 pašnik izmera 79 " 80 "		
3. " " 307/1 vrt " 21 " 11 "		
4. " " 307/2 vrt " 84 " 80 "		
5. " " 309 vrt " 52 " 15 "		
6. " " 312 ribnik " 2 " 05 "		
7. " " 313 vrt " 4 " 28 "		
8. " " 314/1 travnik " 18 " 20 "		
9. " " 315/1 travnik " 135 " 47 "		
10. " " 318/1 njivo " 8 " — "		
11. " " 336 vinograd " 38 " 12 "		
(sedaj pašnik)		
12. " " 338 pašnik " 10 " 25 "		
13. " " 339 vinograd " 59 " 13 "		
14. " " 340 njiva " 170 " 52 "		
15. " " 341 pašnik " 4 " 10 "		
16. " " 374 gozd " 81 " 72 "		
17. " " 337/1 njiva " 20 " 20 "		
18. " " 373/2 vrt " 19 " 40 "		
19. " " 380/1 pašnik " 16 " 10 "		

v skupni izmeri 8 ha 38 " 13 "

Istočasno se bodo javno dražbale vse premičnine, pohištvo, gospodarska orodja itd. in sicer proti takejšnjemu plačilu in odpravi. Dražba se vrši v pondeljek, dne 30. aprila 1917 predpoldne ob 10. uri na Krenici št. 13 (Št. Iij v Sl. gor.) na licu mesta. Izklicna cena se je določila za posestvo 15000 K. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njih pravice pridržane in sicer brez ozira na prodajno ceno. Pogoji o rokih in kraju plačila itd. se razvidni pri tej sodnji soba št. 6.

Maribor, dne 17. aprila 1917.
G. kr. okrajna sodnja Maribor.

„Usnjehran“

je najboljše postavno zavarovano sredstvo za ohranitev dragih podplatov. Sredstvo je preiskušeno, utrdi podplate, podvoji njihovo trpežnost ter učinkuje izborno proti vremenskemu uplivu. Zatoraj velik prihranek. Za dva para podplatov zadostuje ena steklenica. Prosto poštnine pošilja dve steklenici za 4 K. (Denar naprej). R. Starovašnik, Konjice, Štajersko. Trgovci in prodajalci dobe popust.

Čevlji z lesenimi podplati,

najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi s kožuhovino.

Št. 26—28	K 14.—
" 29—34	K 17.—
" 35—38	K 20.—
" 39—41	K 23.—
" 42—46	K 26.—

Pošiljanje po pošti. Povzeteje. Zamenjava dovoljena. Poština in stroški pošiljanja do 5 kg 1 K 40 vin.

M. SCHRAM, Maribor ob D. GOSPOSKA ULICA.

Izborne gumijeve podplate,

ki so boljši kot sedanje usnje, trpežne in nepremoljive priporoča v nakup in razpošilja

Rudolf Starovašnik, Konjice. Štaj.

CENA:

za moške K 5:50, za ženske K 4:50 in za otroke K 3:50 par.

Denar naprej ali po povzetju. Obdelati se dajo ravno tako kot podplati iz usnja. 256

Kupim

kislo zelje,
vinski kamen,
čebelni vosek,
vsako množino po najvišji ceni. Ako ima kdo večjo kvantiteto za oddati, prosim poročila, pridem tudi na dom blago prevzet. Se priporočam spoštovanjem Jos. Šerec, trgov., Maribor, Tegetthoff-ova ulica 57.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, sraven gostilne „k črnemu orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprte cel dan. Vstopnina 80 v, otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgube časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride sproti, ker se vedno nove predstave.

Mladega in krepkega fanta

iz poštene rodovine sprejme za hlapca (za svojega, ker mu je padel edini sin.)

Simon Doško,
kmet v Kamnici pri Mariboru.

Novo! Slamnate šolne (čevlje) Novo!

za dom priporočam kot nadomestilo za drago usnjeno obutev posebno za delo v sobah. Dobro trpežno blago. Pošljejo se najmanj 3 pari za 9 kron prosto poštnine. Denar prosim v naprej, ker je pošiljatev po povzetju predraga. Naročila sprejema R. Starovašnik, Konjice, Štaj. Trgovcem popust. Poskusite, ne bode Vam zal. 161

Na Kalvarijo!

30 Križevih potov. Ljudska izdaja. Spisal Franč. Ser. Segula. Mala 8a. 640 strazij.

Pregled vsebine:

1. Križev pot romarjev na Križevi cesti v Jeruzalem. — 2. Križev pot jeruzalemskih frančiškanov (l. 1875). — 3. Novejši jeruzalemskih frančiškanov. — 4. K. p., navadno Rimski imenovan. — 5. K. p., sv. Leonharda Porto-Mauriškega. — 6. K. p., sv. Alfonza M. Liguori. — 7. K. p., kardinala Pavla Melchers-a. — 8. K. p., (splošni) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 9. K. p., slov. amerik. škofa Friderika Barage. — 10. Pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom. — 11. V čast Srca Jezusovega. — 12. Na dan sv. obhajila. — 13. K. p., (stanovski) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 14. Za društvo sv. Jožefa križan-kih mož. — 15. Za društvo sv. Ane križan-kih žen. — 16. Za delavce in služabnike. — 17. Za mladenice (A. M. Slomšekov). — 18. Za dekleta (Slomšekov). — 19. Za Marijanske kongregacije deklet. — 20. Za družbo Marijinih otrok. — 21. Za šolarje (priprava na prvo sv. obhajilo). 22. Za redovnike in redovnice (obnovitev samostanske obljube). — 23. K. p., za adventni čas. — 24. Za predpepelnični čas. — 25. Za postni čas. — 26. K. p., na Veliki petek. — 27. Za čas posebnih stisk in nadlog. 28. Za čas vojske. 29. Za verne duše. — 30. Memento mori! Sledi popoln molitvenik obsegajoč „mašo v čast trpljenja Jezusa Kristusa“ vse litanije, spovedne in obhajilne molitve, razne molitve in pobožnosti o trpljenju Jezusovem, pesmi i. t. d.

Ko pridete v Maribor, dajte si je v prodajalni tiskarne sv. Cirila predložiti na ogled; ali pa jo naročiti takoj po pošti. Dobi se knjiga v treh različnih vezavah: 1. z rdečo obrezo za K 2:50. 2. z zlato obrezo za K 3:20. 3. krasna izdaja za K 3:50. Po pošti poslan stane vsak komad 20. vin. več. Kdor si knjigo po pošti naroči, naj pošlje denar po nakaznici naprej in naj priloži za vsak komad 20 vin. za poštnino.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

IZDELOVANJE

raznovrstne cerkvene oprave, kot oltarjev, kipov, vojnih spominskih plošč, kakor tudi prenovljenje istih ohranite po končani vojski našemu slovenskemu umetniku-podobarju in pozlatarja

Ivanu Sojč

Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se poročajo od vsakega in se občasno... (text is small and partially illegible)

Posojila se dajajo

... (text is small and partially illegible)

Uradne ure

... (text is small and partially illegible)

Pojasnila se dajajo

... (text is small and partially illegible)

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

Lepa krava, ki zna veziti se proda. Več pove upravništvo „Straža“.

Drvarja (Akkordant) in 1 volarja sprejme viničarska šola v Burgwaldu pri Mariboru. Plačilo po dogovoru.

MESARSKI POMOČNIKI

in osebe, ki umejo snaženje črev, se proti dobrem plačilu sprejmejo v trajno službo pri „Gustavu Walger“, Darmindustrie, Puntigam pri Gradcu.

VINOGRADSKO POSESTVO

v Grušovi pri Mariboru,

15 oralov vinograda, 85 oralov zemljišča za napravo vinograda, 1 oral njive, vrt, sadno drevje, velika klet, stikalnica, hlevi in tri viničarska stanovanja se proda za 18.000 K. Naslov se izve v upravništvu.

**Slovinci,
Naročajte
in razširjajte
Stražo!**

Išče se zanesljiva dekla k živini.
Ponudbe na upravništvo tega lista.

Kakih 10 oralov travni!

se išče v mariborski okolici v najem. Ponudbe na nadomestno baterijo poljskega havbičnega polka št. 28, topničarska vojašnica v Mariboru.

Dr. Alojzij Rakun

u. uano naznanja, da je otvoril svojo
**Odvetniško pisarno
v Sevnici.**

URE
Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocennosti, strokovno in optično ročni po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Rostr. cenik zahtevaj. - Gramofoni 20-300 K

Niklata remont-ura K 3-50
Pristan srebrna ura K 7-
Original omega ura K 24-
Kuhinjska ura K 10-
Budilka niklata K 5-
Poročni pretani K 7-
Srebrne verižice K 7-

Vešitate jamstvo.
**Nas. Dietinger
Theod. Fehrenbach**
urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatino in srebro.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Za vsake uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

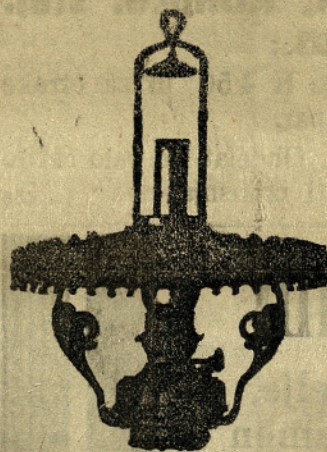
Četala: Za kratkovidne nova, izboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor
urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

OBČINSKIM URADOM

se naznanja, da imamo v tržnica sv. Cirila v Mariboru zopet na voljo **Prošnje** in **Potrdila** za klanje in mlade živine.

Umetni **SIDA** je štirikrat cenejši kot pravi med ter bolj redilen nego meso in jajca. Rabi se kot mašica na kruh, za pecivo in močnata jedila, pospešuje prebavo, lajša hripavost, zapoko, zasliženost, obenem pa tudi krepi itd. Poskus Vas prepriča o izvrstnosti umetnega medu! Zavojček velja 35 vin. Naroča se pri: **Josip Berdajs, Ljubljana Zeljarska ulica št. 13.** Po pošti se pošilja najmanj 12 zavojčkov za 4 krone.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina.
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in pocelanstve posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za oodobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Vsako množino vreč

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

Ivan Ravnikar

trgovina specerijskega, kolonijalnega blaga barv in zaloga mineralnih voda

CELJE — Graška cesta št. 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen, kumno, janež, pristno strd in vosek.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic po raznih cenah.

Za gostilničarje:
Papirnat servijete vsled novih predpisov namestniji v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju
registrovana zadruga z neom. zavezo

<p>sprejema hranilne vloge od vsakega, iz njih obrestuje po 4%.</p> <p>Za nalaganje denarja po pošti se na razpola gopolonice c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465.</p> <p>Rentni davek plačuje zadruga sama.</p>	<p>Posojila daje</p> <p>članom na vknjižbo, na poroštvo in zastavo pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in drugo zemljejknjižno izpeljavo izvršuje posojilnica sama brezplačno; stranka plača le koleke.</p>	<p>Uradne ure</p> <p>vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.</p>
---	---	--

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

SIROLIN

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

- Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezninega je zdraviti.
- Osebe s kroničnim kašerom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
- Vedušljivi, katerim Sirolin zmanjša olahča naduha.
- Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vsehrom na splošni počutek.

Je dobri s meš karkarš s K. A.